

יחידה מספר 13 - בידיים שלנו

מצגת כיתה

"אין הדבר תלוי אלא בי"

(בבלי, עבודה זרה יז ע"א)

5 4 3 2 1

13. בידיים שלנו

14. הכי טוב שאפשר

15. מבט על העולם

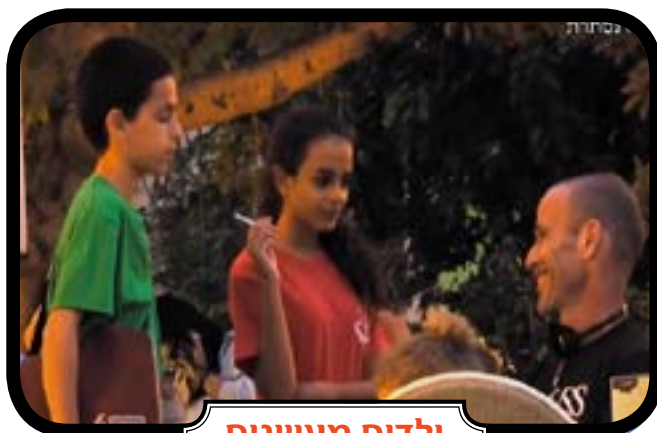
16. לא כועסים

כתיבה והפקה:

ניהול חינוכי: הדר סופר
צוות היגוי: רוחמה ווגל, אהרון סולטן
ריכוז: חני מנצורה
כתיבה: רועי זמיר ואליסף תל-אור
עיצוב גרפי: נעמה כץ

'אפשר אש'?

ילדים מעשנים

? האם המבוגרים בסרט חושבים שהעישון טוב לבריאות?

? מדוע הם לא עושים שינוי בחייהם?

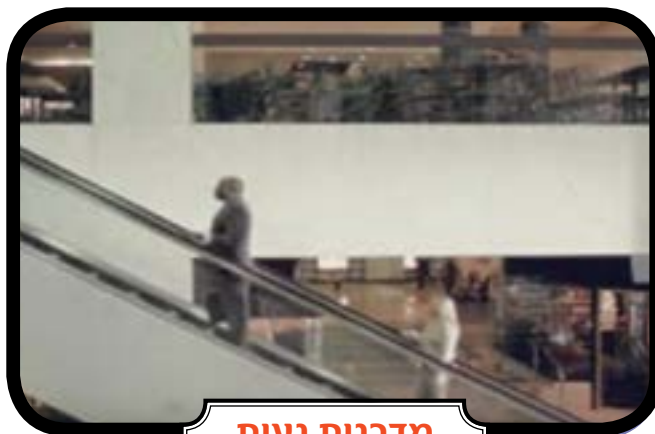
כשאני יודע שיש דבר
שצריך לעשות או לשנות -
אני מקבל עליו אחריות
ועושה זאת

יש דברים החייב שאני יודע
שאני צריך לקבל עליי אחריות
ולשנותם, ובכך זאת אינה
עושה זאת

הצביעו בעד
ההיגד שמתאר
אתכם

צריכים עזרה?

מדרגות נעות

? איזה מהפרצופים שלפניכם משקף את מה שחשבתם על האנשים בסרטון?

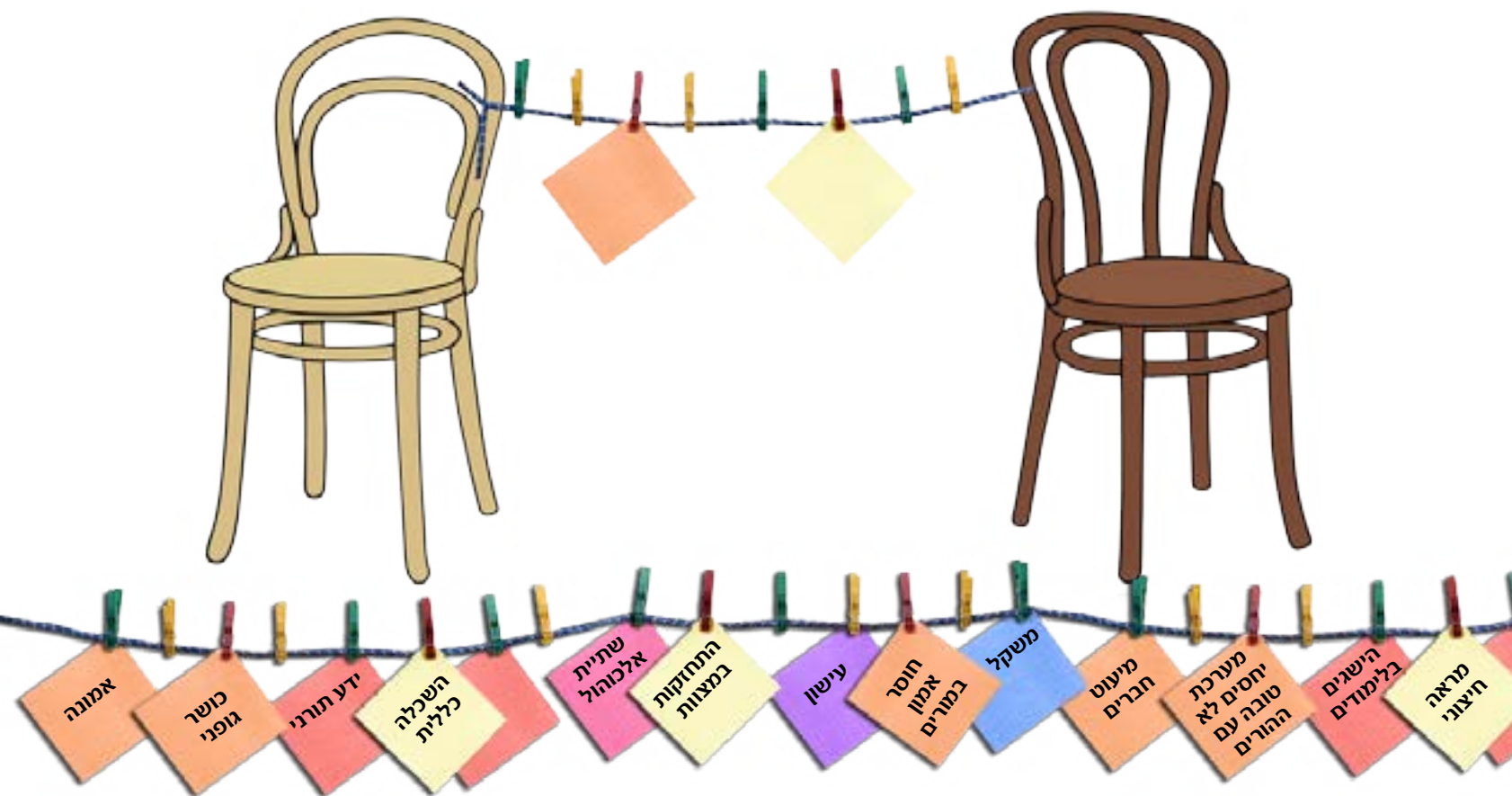
כשאני יודע שיש דבר
שצריך לעשות או לשנות -
אני מקבל עליו אחריות
ועושה זאת

יש דברים החייב שאני יודע
שאני צריך לקבל עליי אחריות
ולשנותם, ובכך זאת אינו
עושה זאת

הצביעו בעד
ההיגד שמתאר
אתכם

"אין הדבר תלוי אלא בי" (בבלי, עבודה זרה יז ע"א)

אין הדבר תלוי אלא בי

רוקי

? בעקבות הסרטון, השלימו את המשפט (ולא בהכרח על פי ההמשך המקובל של משפט זה)

"איזהו גיבור? _____."

- המנצח את יריבו.
- הכובש את יצרו.
- המאמין בעצמו.

אם אין אני לי, מי לי?

יובל טייב

אודי דויד

"הוא (הלל) היה אומר:
אם אין אני לי - מי לי?
וכשאני לעצמי - מה אני?
ואם לא עכשיו - אימתי?"

(מסכת אבות, א', יד)

? מי שמיישם בחייו את דברים של הלל: 'אם אין אני לי, מי לי?' - שיקום!

... מי שקם, שייתן דוגמה לדבר.

מי הוא החסיד?

"אמר הכוזרי: תאר נא לי אפוא מה הם מעשי החסיד אצלכם. (תתאר לי את מעשיו של האדם השלם, הצדיק, על פי האמונה היהודית)

אמר החבר: החסיד הוא האיש המפקד על מדינתו, הנותן לכל יושביה את לחם חוקם, ומספק להם כל צרכם במידה נכונה, והוא נוהג בכולם בצדק, לא יעשוק איש מהם ולא ייתן לאיש יותר ממנתו הראויה לו, כי על כן הוא מוצא את כולם, בשעה שהוא צריך להם, נשמעים לו, ממהרים להענות לקריאתו, עושים ככל אשר יצוו ונזהרים מכל אשר יאסור עליהם. (החסיד הוא האדם ששולט על המדינה. הוא נותן לתושבי המדינה את כל צורכיהם, בצדק ובמשפט, כל אחד על פי הראוי לו. וכך, בשעה שהוא זקוק להם - נענים כל נתיניו לקריאתו וממלאים את פקודותיו)

אמר הכוזרי: לחסיד שאלתיך, לא למושל. (ביקשתי שתתאר לי את החסיד, ולא את השליט)

אמר החבר: החסיד הוא המושל, שהרי כל חושיו וכוחותיו, הנפשיים והגופניים סרים אל משמעתו, והוא מנהיג אותם..." (החסיד הוא בעצם השליט, האדם השולט בכל כוחותיו ויודע להנהיג את עצמו, ולא לתת לדברים לקרות מאליהם, או לגרור אותו אחרי תאוותיו)

(ספר הכוזרי, מאמר שלישי, ב-ה)

? מי שמתנהג בחייו כמו החסיד - שיקום!.

? מי שקם, שייתן דוגמה לדבר.

אם לא, הרי
זה גלוי?

האם זה קידוש
שאו/ה?

האם אדם מאמין
שהוא/היא יכול/ה
להשגות?

אם כן, מה עיו/ה
אשג כדי להצליח
להשגות?

אני יודע/ת שזה לא טוב לשקר. אבל החיים לימדו אותי שאם משקרים -
מרוויחים, ואם אומרים את האמת - מפסידים. אז התרגלתי.

מאז שאני זוכר/ת את עצמי אני מתעצבן/ת בקלות. וכשאני אומר/ת
"מתעצבן/ת", אני מתכוון/ת שאני חוטף/ת קריזה. בזמן האחרון, שמת לי לב שאני
מפסיד/ה בגלל זה עוד ועוד חברים/ות, אבל כזה/כזאת אני, איך אני יכול/ה
לשנות את זה?!

גדלנו 'עלי אוכל לא בריא. בזמן האחרון, אני מנסה לאכול מזון בריא יותר וגם
לשמור על כושר. אבל אין, זה טבוע בי. איך אוכל לשנות בבת-אחת את הטעם
שלי, אחרי שהתרגלתי למשהו מסוים כל החיים?

בשכבה שלנו מתרחשות גנבות. זה משגע אותי. אי אפשר להשאיר משהו על
השולחן או תיק ללא השגחה כי מישו יגנוב לנו משהו. מה לעשות?

חילקו אותנו להקבצות בחשבון. ברור לי שזה מכתוב את כמות היחידות שעליהן
אצטרך להיבחן בבחינת הבגרות אם בכלל. אני בהקבצה החלשה מכולן. אני
יודע/ת שאני יכול/ה להתאמץ ולעלות הקבצה, אבל המורה בהקבצה שמעל
ההקבצה שלי גרועה ולא מפרגנת, וברור שהיא תכשיל אותי. ואם כן, אולי עדיף
להישאר בהקבצה שלי וזה?

חידה

צרו מתשע המילים שלושה משפטים הגיוניים. כל משפט בן שלוש מילים.

הוא	חמוץ	דבש
לימון	מזון	מתוק
הוא	פרי	אינו

? מדוע קשה לנו לפתור את החידה הזאת?

? הייתכן שיש פעולה מסוימת שמתרחשת במוחנו באופן 'אוטומטי'?

שמפריעה לנו לפתור את החידה? איזו פעולה?

פתרון החידה

דבש הוא מזון

מתוק אינו חמוץ

לימון הוא פרי

משימה בלתי אפשרית - האמנם?

חידה 13

משימה בלתי אפשרית - האמנם?

רוצה ויכולה	רוצה ולא יכולה	יכולה ולא רוצה

מיכאל בן שיטריט

- לפניכם רשימת שאיפות שכולן קשורות במידות או בהתנהגויות שלנו. שבצו כל אחת מהן במקומה המתאים בטבלה (אין צורך להעתיק המשפט. רשמו במקום המתאים בטבלה את המספר שלימין המשפט בלבד):
- אני רוצה להצליח לא לכעוס גם כשקורה דבר מרגיז.
  - אני רוצה להצליח ליצור אווירה נעימה בין החברים בכיתה.
  - אני רוצה להצליח להתמיד בלימודים.
  - אני רוצה להצליח לא לשקר, גם אם אני עלול/ה להפסיד.
  - אני רוצה להצליח להתאפק ולא לאכול דברים שאני יודע/ת שמזיקים לי.
  - אני רוצה להצליח להשתפר ביחס שלי להורים.
  - אני רוצה להצליח לא להתבייש וללכת לאור האמת שלי.
  - אני רוצה להצליח לשלוט ברגשות שלי.
  - אני רוצה להצליח לא להיכנע ללחץ חברתי ולעמוד על שלי.
  - אני רוצה להצליח לרומם את האווירה הדתית בבית הספר.
  - אני רוצה להצליח להגיב במתינות לדברים שאני לא מסכימ/ה עמהם כלל.
  - אני רוצה להצליח להיות אמיץ/ה ד"י ולא להיגרר לעשות מעשים מסוכנים.
  - אני רוצה להצליח להתחזק מבחינה דתית.

בחרו באחד מהדברים שרשמתם במשבצת: "רוצה ולא יכול" או הוסיפו דבר אחר שמפריע לכם והייתם רוצים לשנות אותו. חשבו ומצאו צעד אחד שיהיה הצעד הראשון שעליכם לעשות כדי להתחיל בשינוי!

